

# SMØLA KIRKEBLAD



KIRKEBLAD FOR SMØLA NR. 3 - 2014 • 58. ÅRGANG



Foto: Wigdis Wollan

*Høst ved  
Gamle Edøy kirke*



Foto: Terje Holm

Redaksjonen i Smøla Kirkeblad  
ønsker alle våre lesere  
*en velsignet høst*



*side 6:  
50-årskonfirmant 2014*

# Tilbakeblikk

## Tilbakeblikk

I tilbakeblikk denne gangen, så gjengir vi en artikkel John Olsen Dyrnes.

Fra Smøla kirkeblad nr. 4, 1959 - April, 3. årgang.

- Cecilie Aspaas



## En betydelig mann fra Smøla

John Olsen Dyrnes het mannen. Han ble født den 5. mai 1897 på Vestsmøla, på t. sted som heter Stornesaukan. Stedet lå under gården Dyrnes, og John Olsen tok senere dette navn til etternavn. Han var sønn av Ole og Martha Stornesaukan. Dyrnes hadde tre søsken, to brødre og en søster. Brødrene reiste til Amerika, men søsteren Beret døde her på Smøla.

I 1883 reiste Dyrnes til Amerika, hvor han senere studerte. Han ble cand. theol. i 1895, cand. med. i 1898. En kort tid var han lege i Harley Falls., Min. I 1899 var han i Paris, og studerte videre, medisin ved universitetet der. I 1900 dro han til Frikirkens misjonstelt Tanosy på Madagaskar, og virket der hele sitt liv.

I 1910-1911 var han på ny i Paris for å studere medisin. Ferier ble det ikke meget av. Han var vel en to-tre ganger i Norge og Amerika.

Da han i 1900 kom til Madagaskar møtte han en landsmann på misjonsstasjonen Manaosa i Tavosiland. Det var pastor Erik Tau fra Strand i Rogaland.

Dr. Dyrnes begynte straks som lege.

Han var den eneste legemisjonær på de kanter av landet. Tusener av innfødte, og mange europeere kan takke han for gjenvunnet helse. Hans ry som lege nådde langt.

Hedningene på Madagaskar trodde at de barn som etter medisinnmannens utsagn var født på en ond dag, måtte drepes. Dr. Dyrnes forsøkte straks å få tak i slike dødsdømte barn. Han bygde barnehjem for dem og reddet på den måten mange.

Foruten å være lege var han også alminnelig misjonær, og bestyrer av misjonsstasjonen Manaosa. I en årrekke var han tilsynsmann i Tavosi- og Mahafaliand.

Dr. Dyrnes skulle være en særdeles kameratslig og hyggelig mann med et aldri sviktende pågangsmot.

I 1906 ble han gift med Sara Johnsen fra Amerika. Hennes foreldre var svenske. Ekteparet var barnløse. Hun sto trofast ved hans side, og var til stor velsignelse i arbeidet. Hun døde i 1938 på Manaosa. Dr. Dyrnes døde den 14. desdr. 1943, også på Madagaskar. Han gav sine evner og krefter til et folk som bodde i «dødsskyggens land», og alt han eide testamenterte han til misjonen.

Dr. Dyrnes hadde som ovenfor nevnt både teologisk- og medisinsk embetseksamen. Det er meget sjelden. Han hadde sikkert en lysende karriere foran seg, om han hadde slått seg til i Amerika. Men han fant det rådelig å følge kallet.

Det er slike mennesker som bygger opp, og som vi har så altfor få av. Smøla kan være stolt av sin framragende sønn. Måtte hans liv og innsats bli til inspirasjon for den unge slekt herute. (Opplysninger er hentet fra misjonstiden og slekt.)

A.H.K.

**Hopen menighetsråd  
vil takke for minnegaven  
vi fikk ved Gudrun Sørli's  
begravelse.**

## LEDIGE KIRKE- TJENERSTILLINGER Gjelder Brattvær, Edøy og Edøy gamle kirke

Tiltredelse snarest.

Lønn etter tariff.

Klargjøre kirkene for gudstjenester, begravelser, konserter og vielser. En kirketjenerstilling innebærer f.eks.:

- Varmer og ventilasjon.
- Opphenging av salmenummer.
- Ringing med klokker.
- Tenning av lys.
- Tilrettelegging for nattverd og dåp.
- Rydding i og rundt kirken.
- Tilsyn med kirkebygget, snømåking og strøing av trapper.
- Brannvernleder.

Ta kontakt med Kirkeverge Nils Sigurd Gjøstøl

Tlf: 71 54 46 27, mob: 906 72 144

## NYTT FRA FELLESRÅDET

1. Utbedring av Edøy gamle kirke: Etter tilbudsutlysning våren 2014 samt kontakt med enkeltfirma har det ikke lyktes å få entreprenør til å utføre malings- og murarbeider. Investeringsmidler på kr. 300.000 søkes overført til 2015.
2. Nytt spir, Edøy kirke: Sluttmontering av spiret er avtalt utført i uke 42, fra 13.10.2014. Arbeidet skal utføres av Husasnotra fra Halså. Nytt spir er produsert av Nidaros Domkirkes Utbedringsarbeider i Trondheim.
3. Maling av Hopen kirke gjennomføres i 2015, i tråd med gjeldende økonomiplan. Forutsetter kommunalt investeringstilskudd.
4. I tråd med rådets økonomiplan gjennomføres arbeid med ny hovedinngang med universiell utforming i Edøy kirke i 2015.
5. Utfør vedlikehold i 2014: I tråd med vedlikeholdsplan er gjerder på Sætran og Råket gamle rettet og malt. I tillegg er klokkehuset på Ersnes malt. Maling av gjerde på Aunvågen samt utbedring av klokkehuset på Ødegård nye må utsettes i påvente av økte ressurser.
6. Strategiplan for gravplasser i Smøla: Etter endt høringsprosess forventes endelig vedtak i Fellesrådet i møte i november 2014.



## Høsten

Den kom ei helg i slutten av september. Etter den helga endret naturen seg og fikk andre farger. Det gjør noe med de fleste av oss. Vi minnes om dybden i ordene fra Forklareren:

Alt har sin tid. Det er en tid for alt som skjer under himmelen.

Slik leser jeg ofte i begravelser, og dem har det vært mange av dette året. Det er mange på Smøla som har tatt farvel med sine kjære og føler sorg og savn.

Men høsten er også tiden hvor vi gjerne senker tempoet, tar fram levende lys og henter krefter i godstolen. Vi går inn i vårt lønnkammer, sier vi og låner ord fra Bibelen, Matteus 6.6.

I den nye oversettelsen av Bibelen heter det slik: Når du ber, skal du gå inn i rommet ditt og lukke døren og be til din Far.

Hvor viktig er det ikke å sørge for ro og fred innimellom alle gjøremål i hverdagen vår. Hvor godt kan det ikke gjøre oss å ta oss tid til å lytte til vårt indre og til den Gud som mange av oss tror omgir oss, også i våre lønnkammer.

Vi skal hente krefter til livet og til det å leve sammen, med alle de utfordringer og gleder det kan gi oss.

Jesus, som levde for ca. 2000 år siden, fikk utrettet nesten alt det som evangeliene forteller om, på ett år, noen antyde inntil 3 år. Uansett er det kort tid. Et viktig oppdrag ble utført for menneskeheten. Han viste i ord og gjerning hvem vår Gud er. Gud, Kjærlighetens kilde.

Da han forlot disiplene, ble tatt opp til himmelen, slik det står i teksten, forsikret han at de skulle utrustes med kraft fra det høye. Lukas, forfatter både av ett av evangeliene og av Apostlenes gjerninger, beskriver videre hvordan Den hellige ånd ble sendt. Den kjærlighetens ånd som også kan utøses over oss, gjennom dåp og opplæring i kristen tro.

En verden hvor kjærlighet råder. Det er en god tanke og et fantastisk bilde.

Når jeg skriver dette, blir det offentliggjort hvem som får Nobels fredspris. Adgang til kunnskap og rett til å leve trygt og fritt i fred, står i fokus.

Jeg ser for meg et bilde av en skulptur utenfor FN-bygningen av en mann med hammer i den ene hånden og et sverd som han smir om til plogskjær i den andre. En gave fra Sovjetunionen, med et bibelsitat fra profeten Jesaja under: De skal smi sverdene om til plogskjær og spydene til vingårdskniver. Folk skal ikke løfte sverd mot folk, ikke lenger læres opp til krig.

Profetene var regnet som både forkynnere, spåmenn og mirakelmenn.

Stort er troens mysterium!

Gå inn i ditt lønnkammer.

La oss bruke høsten til å be om at kjærlighetens ånd må få virke både i oss og ut over den vide jord.

Vennlig hilsen fra  
Gunn, prestevikaren



## Smøla Kirkeblad

## Utgiver:

Edøy, Brattvær og Hopen  
Menighetsråd  
E-post:  
kirken@smola.kommune.no

## Redaksjonen:

Cecilie Skomsøy Aspaas (red.)  
Kari Neerland Walseth  
Wigdis Wollan  
Oddlaug Hopshaug

## Forretningsfører:

Smøla Kirkekontor

## Gaver til bladet:

Bankgiro nr.: 3936.09.20694

## EDØY PRESTEGJELD



## Kirkeverge:

Nils Sigurd Gjølset  
Kontor: 71 54 46 27  
Mobil: 906 72 144  
Kontordager: tirsdag og  
torsdag (09.00–15.00)  
E-post:  
kirkeverge.smola@gmail.com



## Kontorsekretær:

Cecilie Skomsøy Aspaas  
Kontor: 71 54 46 27  
Kontordager: Tirs-, ons-  
og torsdag (09.00–15.00)  
E-post:  
kirken@smola.kommune.no



## Kirkegårdsarbeider:

Gunnar Berget,  
Tlf: 417 79 069



## Organist:

Anastazia Tosheva,  
Mobil: 977 23 913  
Privat: 71 54 26 09



## Prest:

Gunn Fagerlie Johannessen  
Kontor: 71 54 46 29

## KIRKETJENERE:

Brattvær og Edøy kirke: Inge fast ansatt.  
Hopen kirke: Mathias Rødahl.  
Edøy gamle kirke: Ingen fast ansatt.

## Leder i menighetsrådene:

Edøy: Trine Soleim tlf. 917 98 043  
Brattvær: Astrid Neerland tlf. 952 32 861  
Hopen: Karen Johanne Kristiansen tlf: 911 97 114

## Leder i Kirkelig fellesråd:

Per Halse tlf: 959 30 986



# Allehelgensdag

Allehelgensdag, på latin *Festum Omnium Sanctorum*, kalles også **helgemesse og aldermesse**. Dagen er en helligdagsmarkering, og festen er for alle de helgener hvis navn ikke er kjent. På primstaven er allehelgensdag merket av med et kors eller et omvendt skip.

Allehelgensdag er en merkedag på primstaven den 1. november. Den samme dato feires i Den katolske kirke og i enkelte angelsaksiske kirker. Den liturgiske fargen er hvit. Den norske kirke markerer den hvite fargen fordi vi gleder oss over hva de døde har betydd for oss, og over at de nå er hos Gud.



Tradisjonen med å kle seg ut på halloween kommer av All hallow's eve, og betyr Alle helgenes aften. Denne feiringen kan føres tilbake til den keltiske Samhain.

I motsetning til halloween, handler ikke allehelgensdag om spøkelser og døde mennesker som går igjen. I kristendommen tror vi ikke på at mennesker går igjen, verken som fortapte sjeler eller som reinkarnerte skikkelser. Derimot tror vi at den døde er hos Gud.

## Hvordan blir allehelgensdagen praktisert?

I mange kirker blir det holdt en minnegudstjeneste på allehelgensdag. Navnene på menighetens døde det siste året blir lest opp, og mange tenner et lys for hver enkelt person. Presten leser en bønn, og vi sier takk til Gud for dem som har gjort livet vårt rikere, samtidig som vi ber om hjelp i sorgen.

Allehelgensdag er dagen da mange går til gravene. Lystenning på gravene er blitt en viktig tradisjon som startet da Kong Olav V døde 17. januar 1991. En sørgende nasjon æret kongen ved å tenne en rekke



lys utenfor Slottet i Oslo. Statistikken viser at seks av ti bruker tradisjonen med å tenne lys på gravene.

## Lag egen tradisjon

La gjerne barna være med på å lage egne fakler som kan bli brukt. Lystenning på gravene er en viktig tradisjon som barn og unge bør bli lært opp til. Det er en verdighet overfor de som er døde, og i tillegg tar man vare på slektsfølelsen. Finn også fram fotografier av de døde, og snakk om disse personene.

## Min salme



Da jeg ble spurt av Smøla Kirkeblad om å plukke ut min salme, var ikke valget så vanskelig – «Milde Jesus, du som sagde». En av de første salmene jeg lærte meg utenat i barndommen.

Dette er en salme, opprinnelig tysk tror jeg, som ble oversatt av Nordahl Rolfsen i 1892. Den står nå i salmeboka i en nyere versjon, der tittelen er endret til «Milde Jesus, dine hender».

Salmen bringer fram mange minner fra barneskoletida, fordi denne

salmen ble ofte sunget i klassen min. Da Åse Grete (Andersen) ba oss komme med forslag til hvilken salme vi skulle syng i begynnelsen av kristendomstimen, var det «Milde Jesus» som var favoritten til mange.

En av grunnene til at spesielt 1.vers fikk en ny språkdrakt, mener jeg å ha hørt er at mange barn trodde at Jesus brukte sag, og man skal ikke se bort i fra at dette også var tilfelle i min klasse på barneskolen.

Hver gang jeg hører eller synger denne salmen, er jeg i tankene tilbake til ei trygg og god barneskoletid.

- Marit Neerland Hopshaug

## Milde Jesus, du som sagde

*Milde Jesus, du som sagde  
at til deg skal barnet gå,  
du som hender på dem lagde,  
ennu signer du de små.*

*Selv du ble til Herrens tempel  
båret i din moders favn,  
la meg minnes ditt eksempel  
når jeg hører om ditt navn.*

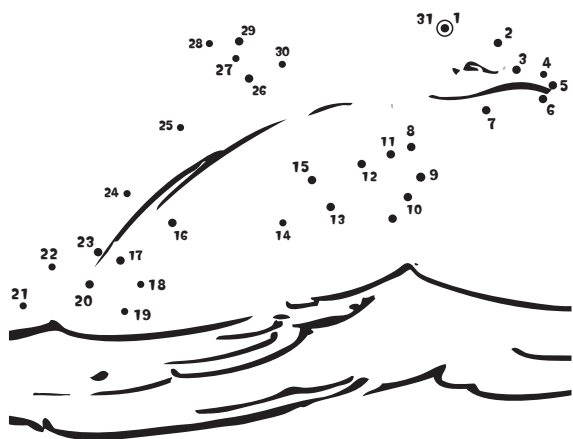


# BARNAS SIDE



## Prikk til prikk

Tegn en strek fra 1 til 2 og så videre.  
Hva skjuler seg her?



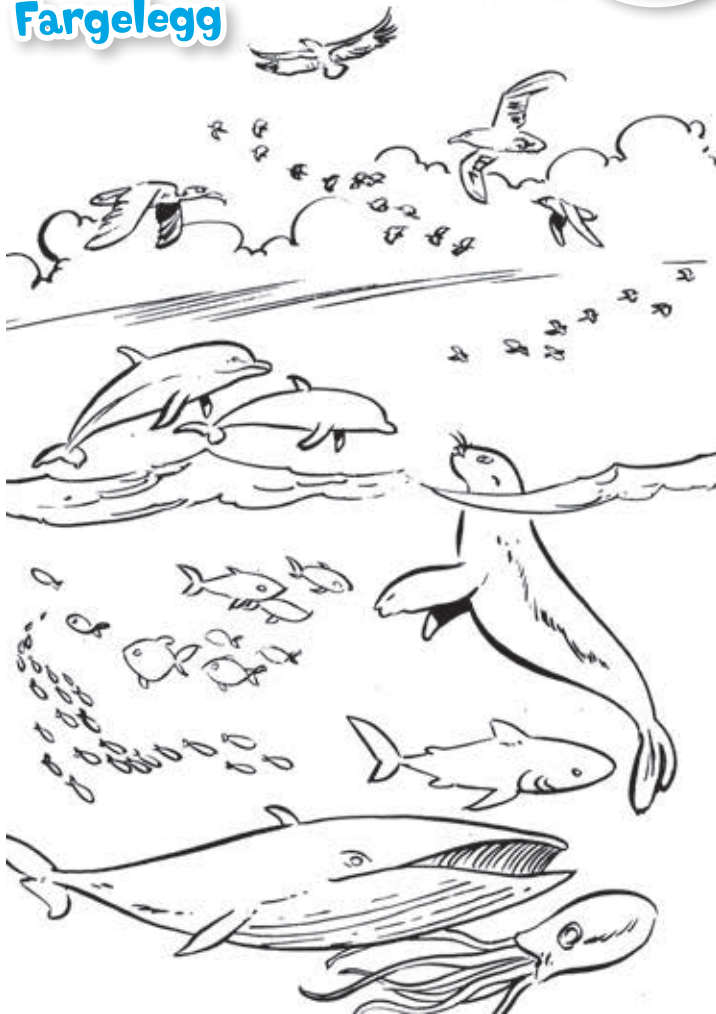
## Finn fem feil

De to bildene er nesten like. Finner du de fem feilene på bildet til høyre?

Tegninger: Asbjørn Tønnesen



## Fargelegg



**nettSPRELL.no**

- Musikkvideoer
- Tegnefilmer
- BARNAS-konkurranser

**Søndagsskolens nettside for barn!**

**BARNAS**

14 blader + DVD + CD  
= kun 365,-

(privatabonnement hjem i posten)  
Gruppeabonnement kun 199,- pr barn

Bestill på [barnas@sondagsskolen.no](mailto:barnas@sondagsskolen.no)  
eller på telefon 22 08 71 00

**TÅRNAGENTENE**

**tarnagentene.no**

Tårnagentenes eget nettsted!

# 50-årskonfirmant 2014

Når en stort sett hver morgen møter seg selv i speilet, ser en ikke så lett at årene etser nye linjer i innpakningen. Når i tillegg det som skjuler seg bak innpakningen har en falsk forståelse av at en til stadighet har drukket av ungdomskilden, ja så kommer det som en overraskelse at det er 50 år siden jeg sto for presten.

Påminnelsen om at det var min tur til å ha 50 års konfirmantfest kom her i postkassa på forsommeren. Når sant skal sies så hadde fru en i huset nevnt dette tidligere i og med at hun også er av samme kull, men slikt hadde jeg selvfølgelig fortrent.

Jeg synes ikke det er lenge siden jeg utålmodig og urolig fulgte konfirmasjonsforberedelsene som presten vår – Laszlo Geza Terray – gjennomførte på en utmerket måte. Laszlo, som for øvrig ble 90 år i år og som i 2005 ble tildelt kongens fortjenestemedalje i gull, var en mild og trygg lærer og samtidig som han var streng når det trengtes.

Jeg synes heller ikke det er lenge siden jeg var med mor til by'n for å kjøpe konfirmasjonsklær. Det skulle være dress (min første) og den skulle være å vokse i (men jeg vokste jo aldri mer). Så skulle det være kappe med skumgummifor (forferdelig) og til slutt hatt for dag nummer 2 i kirken når vi hadde «altergang».

Nok om det.

Søndag den 10. august i år møtte 27 nyslåtte 50-års konfirmanter i Hopen kirke. I og med at vi var konfirmanter fra alle tre kirkene på Smøla og det den gang også var 3 framhaldskoler, var det noen jeg kjente godt og noen få jeg ikke kjente.

I kirka følte jeg at det var en spent gjeng som så fram til hva dagen ville bringe. Presten vår, Gunn Fagerlie Johannessen, skapte en lett stemning der vi konfirmentene ble viet mye plass. Lys ble tent for hver av de av oss som var gått bort, og Gunn hadde valgt salmer som vi alle kunne synge nesten uten å kikke i salmeboka. Jeg vil tro at flere enn jeg fikk tid til å reflektere over de 50 åra som har gått siden vi sto langs kirkebenkene og håpet på at Terray i sin visdom stilte det spørsmålet som han visste den enkelte kunne.



Konfirmentene som feiret 50-årsjubileum søndag 10. august.

Foran fra venstre: Ingunn Kristiansen, Norunn Nordseth, Olav Astor Wilhelmsen, Rita Sundet, John Ola Stensønes, Sissel Høsteng og Tove Gjelberg.

2. rekke fra venstre: Milda Strømmen, Oddrun Gjelberg, Lilly Inderberg, Helge Lyngvik, Gerd Dalheim, Ingunn Råket, Anne Marie Spersøy, Arnfinn Sivertsen, Aslaug Høyland og Lilly Spersøy.

Bak fra venstre: Oddbjørn Maridal, Jan Birger Lervik, Ole Johan Brende, Synnøve Roksvåg, Kristoffer Strand, Arnfinn Fagerheim og Torill Kvaløy.

Festmiddagen hadde Hopen brygge ansvaret for, og som vanlig var den helt perfekt, servert av en meget hyggelig betjening. Men maten kommer nesten i bakgrunnen på en slik dag fordi det er så mye å snakke om. Hva har den enkelte gjort på siden den gang, hvor mange barn og barnebarn, hvor har man bodd og hvor har man reist. Etter praten rundt middagsbordet og kaffen å dømme ble nyheter, erfaringer og skjebner delt på kryss og tvers.

For meg var dagen en fin opplevelse og en verdig markering av det løftet vi ga i kirka for 50 år siden.

Så en liten strofe av Jakob Pauli til slutt: «Lær meg å kjenne dine veie og gå dem trøstig skritt for skritt! Jeg vet at hva jeg fikk i eie, er borget gods, og alt er ditt.....»

Med hilsen Per Anton Brennskag



Gullborg Alice Maridal, Oddbjørn Helge Maridal og Tove Helen Axelsen (Gjelberg)

## KONFIRMANTER

### PÅ SMØLA I 1964

#### Edøy sokn, konfirmert den 21/6

Randi Pauline Fredly Mathisen  
Toril Annie Hoem Arntzen  
May Vigdis Holm Gundersen  
Synnøve Roksvåg Soleim  
Anne Marie Nygård  
Lilly Johanne Larsen  
Solveig Dyrnes  
Håvard Birkelund  
Eivind Norvald Brevik  
Halvor Stene  
Per Grønvik  
Inge Arne Grøseth  
Jan Birger Lervik  
Kjell Strømme Celius  
Reidulf Gerhard Watten  
Arvid Wean

#### Brattvær sokn, konfirmert den 28/6

Magne Olai Blakstad  
Nils Jostein Dyrnes  
Harald Farstad  
Helge Normann Lyngvik



Milda Otelie Myklebust, Torill Kvaløy Hansen og Arnfinn Bjarne Sivertsen.



# Siden sist

Arne Eckhoff Neerland  
Odd Jakob Settemsl  
Frithjof Johannes Skomsøy  
Alfred Stensønes  
John Ola Stensønes  
Edvin Svendsen  
Asbjørn Talleraas  
Ingeborg Marie Skomsøy  
Gerd Ragnhild Dalheim Flataukan  
Janne Sofie Andskog  
Oddrun Pauline Ophus  
Tove Helen Axelsen  
Sissel Høsteng Aakvik  
Liv Solveig Pettersen  
Birgit Bakk  
Anne Grethe Brennskag  
Gerd Olfrid Stensønes  
Ingeborg Johanne Lian  
Ingrun Råket  
Marie Augusta Skomsøy Røsand

## Hopen sokn, konfirmert den 5/7

Jarl Birger Antonsen  
Ole Johan Brende  
Per Anton Brennskag  
Nils Jostein Buskenes  
Arnfinn Karstein Fagerheim  
Egil Magne Fagerheim  
Oddbjørn Helge Maridal  
Olav Ingvald Olsen  
Bjarne Magne Pettersen  
Rolf Pettersen  
Ingulf Arnljot Rokstad  
Kåre Ottar Røbekk  
Arnfinn Bjarne Sivertsen  
Kristoffer Strand  
Olav Astor Vilhelmsen  
Greta Andresen  
Lilly Annbjørg Inderberg  
Jorunn Oleiv Holmen  
Aslaug Berit Høyland Holmås  
Ingunn Mathea Kristiansen  
Torill Kvaløy Hansen  
Norunn Edith Rognskog Nordseth  
Reidun Irene Sivertsen  
Grete Strand  
Laila Ulfsnes  
Milda Otelie Myklebust  
Rita Oluffa Sundet Rogne



Ingun Råket, Lilly Johanne Larsen (Spersøy) og Anne Marie Nygård (Spersøy).

## Gudstjeneste i Brattvær bedehus

Den 13. juli var det gudstjeneste i Brattvær bedehus. Mange tok turen til Brattværet i det fine været.



God stemning i finværet.



Godt oppmøte.



Peggy Kruse og prest Gunn Fagerlie Johannesen.



## Høsttakkefest i Brattvær kirke



Høsttakkefest i Brattvær kirke den 05.10.14 med utdeling av spisebrikker, 6-års bok og bibler til 5.klassen. Her sammen med Dåpsbarnet Lyder Gundersen.

## Morgenbønn

Hvor jeg vender meg, min Gud,  
omslutter du meg med omsorg  
som om jeg er ditt eneste barn.

Velsign meg i dag,  
og sett meg i stand til å  
gi velsignelse videre.

## Kveldsbønn

Takk for dagen jeg har fått,  
takk for alt som var godt.  
Takk, Gud, at du våker over  
alle de som sover.

Send en engel til meg nå,  
send meg en som passer på.  
Vogg meg varsomt natten lang  
med en himmelsk englesang.

Ragnhild Bakke Waale

# Mangler kors

Bedehuset på Brattværet er vigslet og har vært brukt til kirkelige seremonier siden 1913. Men kirkens viktigste symbol, korset, er ikke å se noen steder.

Det var først da et ektepar var på omvisning på Brattværet at spørsmålet kom: «Hvilken menighet hører bedehuset til? «Paret hadde kikket seg rundt inne i bedehuset, og det eneste religiøse symbolet de kunne få øye på, var den syv-armede lysestaken, som jo tradisjonelt knyttes mest til den jødiske trosretningen.

## Lang kirkehistorie

Bedehuset på Brattværet er først opp på grunnmurssteinene til den nedbrente kirken på Brattværet, og sto ferdig i 1890 som det første bedehuset på Smøla. Da kirken på Skarpneset brant i 1913, ble bedehuset vigslet, og brukt til kirkelige formål i flere tiår. Over hundre barn er døpt der, 87 ungdommer ble konfirmert der, og 16 par ble viet i bedehuset ennå mens det bodde fastboende på Brattværet.

Bedehuset ble også et viktig samlingssted for brattværingene. Det ble arrangert juletreffester, losjer, sangkvelder og oppbyggelige møter av ulikt slag der. Da andre verdenskrig tok slutt ble det arrangert takkefest der.

## Forfall

Brattværet ble i likhet andre små fiskvæer langs kysten fraflyttet i løpet av 1960- og 1970-tallet. Dermed begynte bedehuset å forfalle. På 1990-tallet tok imidlertid Ole Talleraas initiativ til at bedehuset skulle restaureres. I 1996 ble bedehuset igjen tatt i bruk, og er igjen



*Bedehuset på Brattværet brukes i dag nesten utelukkende til kirkelige handlinger. Bedehuset ble vigslet allerede i 1913. Lysestake, men ingen kors. Mangelen av kors i det vigslete bedehuset er påfallende, når en først er gjort oppmerksom på det.*

populært å benytte både til barnedåp og vielse blant etterkommerne etter Brattværs-familiene. Hver sommer avvikles det en sommergudstjeneste i bedehuset.

## Gaver

Døpefonten på Brattvær bedehus er en gave fra Brigte Inge Lie. Den store vedovnen kommer fra kirken på Skarpneset. Jesus-motivet over prekestolen er malt av Mona Kollerøs. Den lille alter-ringen ble gitt som gave fra Ole Talleraas og Kristoffer Råket i 2000.

## Innsamling

Men noe kors er det altså ikke i det vigslete bedehuset. Og bedehuset på Brattværet har helt andre oppussingsbehov. Innvendig begynner vegger, og særlig tak, å rope på maling. Utedoen bør settes opp på nytt, og huset mangler vann. Utgiftene står med andre ord i kø. Det er derfor redaksjonen i Kirkebladet nå lufter tanken om et lite dugnadsløft

slik at det kommer på plass et kors i det tradisjonsrike bedehuset ute i havgasset. Kanskje noen til og med kan ta på seg jobben med å lage et? Og vi er ikke kravstore i redaksjonen, men ønsker iallefall at det kommer et pent kors på talerstolen/ prekestolen i Brattvær bedehus.

– Kari Neerland Walseth



*Lysestake, men ingen kors. Mangelen av kors i det vigslete bedehuset er påfallende, når en først er gjort oppmerksom på det.*

## KAFFEKROKEN

© Hans Johan Sagrusten







# Speidernytt

## Smøla KFUK-KFUM takker for all støtte

Smøla KFUK-KFUM har investert en del i nytt turutstyr blant annet bålpanne, flagg, lavvoer. Dette hadde vi ikke greid uten all den støtten vi har fått. Vi vil med dette rette en stor takk for alle pengegavene vi har fått fra:

- Salmar Farming AS
- Marin Harvest
- Innsmøla avholdslag
- Kulturmidler fra Smøla kommune
- Frostadheia Bygdekvinne lag
- Brattvær Sanitetsforening
- Gjelberg bedehus
- Veiholmen Velforening

Salmar Farming AS gjorde det mulig for oss at vi fikk kjøpt inn 3 stk lavvoer. De skal vi allerede bruke nå i oktober på leir i Batnfjordsøra.



Speiderne er delt opp i tre grupper, der aktiviteten blir tilrettelagt for hver gruppe.

- Stifinnere, 1.-3. klasse
- Oppdagere, 4.-5. klasse
- Vandrere, 6.-10. klasse

Det du er interessert i Speideren? Lurer du på hva dette er? Da kan du komme på et av våre møter!

**14. oktober 2014**

Thule aktivitetsgård kl. 17.30

**28. oktober 2014**

Moldstad kl. 17.30

**11. november 2014**

Moldstad kl. 17.30

**25. november 2014**

Moldstad kl. 17.30

For innmelding og informasjon ring eller send en e-post:

Smøla Kirkekontor

v/Cecilie Aspaas

Tlf. 71 54 46 27

kirken@smola.kommune.no

## Våre møter i bilder

Her er et knippe bilder fra våre møter.



Opptak av nye speidere på Kuli



Tore Kuli forteller om kulisteinen til oppdagerne.



Friluftsparken, oppstart høsten 2014.



## Speiderloven

En hver speider lover å følge speiderloven når man blir tatt opp som speider. Dette er en lov som vi synes fint kan passer alle.

1. En speider er åpen for Gud og hans ord
2. En speider kjenner ansvar for seg selv og andre
3. En speider er hjelpsom og hensynsfull
4. En speider er en god venn
5. En speider er ærlig og pålitelig
6. En speider kjenner naturen og verner om den
7. En speider tenker og handler selvstendig og prøver å forstå andre
8. En speider gjør sitt beste i motgang og vansker
9. En speider er nysom og prøver å klare seg selv
10. En speider arbeider for fred og forståelse mellom mennesker

# Døpefonten

**Dåp kommer fra lavtysk dope, å dyppe, og etter gresk baptism med samme betydning. Font kommer opprinnelig av latin fons, som betyr «kilde».**

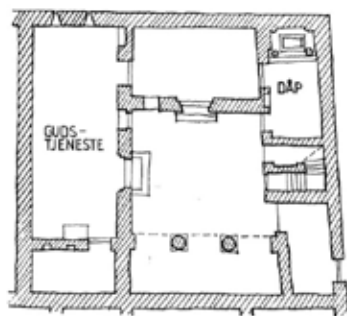
I tillegg til nattverden er dåpen det andre av de to sakramentene vi har i den lutherske kirken. Derfor er døpefonten og dens plassering svært viktig. Døpefontens plassering i kirkerommet tydeliggjør dåpens betydning, og bidrar til at alle skal kunne ta del i og være vitner til dåpens handling.

Jesus ble selv døpt i Jordanelven, og vektla dåpen i misjonsbefalingen (Matt. 28,18-20)

Gjennom historien har dåpen blitt praktisert på forskjellige måter. Den opprinnelige dåpen var hel neddykking, slik Jesus ble døpt. Dåpshandlingen ble etter hvert knyttet nærmere til menighetens gudstjenesteliv, og ble et sentralt element i liturgien.

## Fysisk form

I de tidligste huskirkene har en funnet at det ble satt av egne rom til dåp (fig.1). Rommet hadde et basseng for dåp ved neddykking.



Huskirke i Mesopotamia ca. år 240

Fig. 1: Skisse: Arne E. Sæther/Kirken som bygg og bilde

Etter hvert utvikles dette til å bli egne dåpskirker eller baptisterier. Byggets funksjon kom til uttrykk i arkitekturen, de fikk ofte en rund eller åttekantet plan, med dåpsbassenget eller døpefonten sentralt plassert.

En ser også forskjellige utforminger av dåpsbassenger og døpefonter, men grunnriset har ofte utgangspunkt i en korsform, en sirkel, eller en åttekant.

Døpefontene var fra starten laget for neddykking av barnet, men i sen middelalder ble det mer og mer vanlig å døpe ved å øse vann over hodet. Siden en ikke lengre trengte så mye vann, fikk vi dåpsfat som ble plassert på toppen av fonten.

I våre moderne kirker ser vi at fonten blir formet mer fritt. Ofte blir assosiasjoner knyttet mot «kilden» brukt, det finnes òg eksempler med rennende vann.

## Plassering

Gjennom dåpen blir en renset, «det gamle» blir gravlagt og en blir gjenfødt som en del av Kristi legeme. Som en overgangsrite inn i Guds menighet, og som en påminnelse om dette, ble den naturlige plasseringen fra starten derfor ved inngangen.

Senere ble døpefonten flyttet fremover, ofte helt frem i koret. Dette kan ha flere årsaker, men en forklaring er rent funksjonelt; det skulle bli lettere for folk å se og ta del i dåpshandlingen.

## Våre gamle kirker

I flere kirker er koret skilt fra kirkerommet med en korsranke, og døpefonten plassert fremme i koret delvis bak denne skranken, eller bak søyler. Dette gjør at dåpshandlingen kan være van-

skelig å ta del i. Fonten er mange steder flyttbar, og bør ved dåp flyttes slik at menigheten blir en del av det som skjer.

Så lenge dåpen er et sakrament, og en så viktig del av gudstjenestelivet, bør en kunne stille spørsmål ved om døpefonten skal være flyttbar eller ha sin faste plass.

Etter min mening bør døpefonten være fast, slik at handlingen skjer et fast sted. En bør prøve å etablere et fast sted, et dåpens sted. Dette vil tydeliggjøre hvor viktig dåpen er.

## Våre moderne kirker

I nyere kirker ser vi at døpefonten har mange forskjellige utforminger og forskjellige plasseringer. Fonten har ofte et materiale som gjør at den er tung, og at den er plassert bevisst i rommet. Plasseringen kan variere, men viktige kriterier for plassering er funksjonelle krav og symbolverdi. Mange steder er den plassert nede på kirkegulvet, midt i menigheten. Dette tydeliggjør tanken om at menigheten skal være vitner, og at den som døpes blir et medlem i Guds kirke.

Hvis symbolverdien er viktig, kan kanskje døpefontens rettmessige plass være ved inngangen?

## «Dåpens sted»

Hvis man finner en mulighet for å etablere et sted hvor døpefonten kan stå fast, kan man gjøre forskjellige grep for å tydeliggjøre dette stedets viktighet. En mulighet kan være et «smykke» som henger over døpefonten.

I dagens liturgi tennes det dåpslys for de som blir døpt. Disse tennes av påske-, eller Kristuslyset. Alle kirker bør derfor ha en golvstående stor lysestake for Kristuslyset, som plasseres ved døpefonten. Hvis en har en lysglobe eller et annet lystenningssted, så kan dette også brukes. Det må også etableres en fast praksis for hvor og hvordan dåpslysene, som skal brenne under gudstjenesten, plasseres.

Skrevet av kirkebyggkonsulent  
Ove Morgen Berge



Fra venstre: xxxxx, Brattvær døpefont, Hopen døpefont, Hopen eldre døpefont.



# Gudstjenester

## 17. s. i treenighetstiden 5. okt

BRATTVÆR KIRKE KL. 11.00

Høsttakkefest. Familiegudstjeneste ved Gunn Fagerlie Johannessen.

Bibler til 5.klassinger. Spisebrikker til 2-åringer. Utdeling til 1.klassinger, 6-års boken.

Offer til Tv-aksjonen Kirkens Nødhjelp

## 18. s. i treenighetstiden 12. okt

EDØY KIRKE KL. 11.00

Høsttakkefest. Familiegudstjeneste ved Gunn Fagerlie Johannessen.

Bibler til 5.klassinger. Spisebrikker til 2-åringer. Utdeling til 1.klassinger, 6-årsboken.

Offer til Tv-aksjonen Kirkens Nødhjelp

## 19. s. i treenighetstiden 19. okt

HOPEN KIRKE 11.00

Høsttakkefest. Familiegudstjeneste ved Gunn Fagerlie Johannessen.

Bibler til 5.klassinger. Spisebrikker til 2-åringer. Utdeling til 1.klassinger, 6 års boken.

Offer til Tv-aksjonen Kirkens Nødhjelp

## Bots- og bønnedag 26. okt

INGEN GUDSTJENESTE

## Allehelgensdag 02. nov

BRATTVÆR KIRKE KL. 11.00

Høymesse med nattverd ved Gunn Fagerlie Johannessen.

Offer til Frelsesarmeen.

## 22. s. i treenighetstiden 09. nov

EDØY KIRKE KL. 11.00

Høymesse med nattverd.

Offer til menighetsarbeid.

## 23. s. i treenighetstiden 16. nov

HOPEN KIRKE 11.00

Høymesse med nattverd ved Gunn Fagerlie Johannessen.

Offer til Varmestua i Kr.sund.

## Domssøndag / Kristi kongedag 23.nov

INGEN GUDSTJENESTE

## 1. søndag i adventstiden 30. nov

BRATTVÆR KIRKE KL. 16.00

Høymesse med nattverd ved Gunn Fagerlie Johannessen.

Offer til Misjonsavtalen.

## 2. søndag i adventstiden 07. nov

EDØY GAMLE KIRKE KL. 16.00

Høymesse med nattverd ved Gunn Fagerlie Johannessen.

Offer til Menighetsarbeid.

## Lucia 13. des

BRATTVÆR KIRKE KL. 16.00

Luciagudstjeneste ved Gunn Fagerlie Johannessen.

Offer til Redd Barna.

## 3. søndag i adventstiden 14. des

HOPEN KIRKE 16.00

Høymesse med nattverd Gunn Fagerlie Johannessen.

Offer til Kirkens bymisjon.

## 4. søndag i adventstiden 21. des

INGEN GUDSTJENESTE



## Slekt skal følge slekters gang...



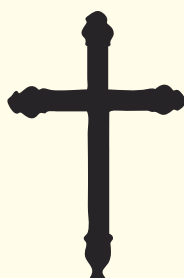
### BRATTVÆR SOKN

#### Døpt:

05.10 Lyder Solvang Gundersen

#### Døde:

03.09 Bjarne Mathias Bjerkan



### EDØY SOKN

#### Døpt:

14.09 Sanna Tvete Martinsen

#### Døde:

09.06 Asbjørn Idar Kjønnøy

28.07 Brynhild Lie

25.08 Laila Anita Orholm

20.09 Ada Karin Gusjås Oldenborg

26.09 Jarle Lie

#### Viet:

02.08 Linn Thornæs og  
Steinar S Kristoffersen

09.08 Maria Edvardsen og  
Øyvind Novstad

16.09 Camilla Moe Betten og  
Thomas Alexander Farstad



### HOPEN SOKN

#### Døpt:

29.06 Tilia Regine Reiraa Strand

#### Døde:

27.05 Ansgar Sigmund Pedersen

06.06 Petter Andreas Edinsen

06.06 Torfinn Toralf Reiraa

30.07 Gudrun Sørli

26.09 Marianne Hopen

#### Viet:

02.08 Lena Stoum og  
Tormod Kojen

20.09 Kine Karlsen og  
Kjetil Antonsen

## Barnedåp



Sanna Tvette Martinsen ble døpt i Edøy gamle kirke 14. september. Her sammen med foreldre og faddere.



Tilia Regine Reiraa Strand ble døpt i Hopen kirke 29. juni. F.v: Prest Gunn Fagerlie Johannessen, Regine Sofie Ødegård, Malin Ødegård, Magne Pettersen med dåpsbarnet, Karoline Thomassen, Silje Strand, Alf Magne Johnsen, Marie Johnsen, Siw Raya Vassgård, Håkon V. Kristiansen, Even Olai V. Kristiansen og Espen Kristiansen.

## Vielse



Den 9. august giftet Maria Edvardsen og Øyvind Novstad seg i Edøy gamle kirke.



Camilla Moe Betten og Tomas Alexander Farstad giftet seg i Edøy gamle kirke den 16.08.14. Her med datteren Celine Andrea. Foto: Marie Osen



Kine Karlsen og Kjetil Antonsen giftet seg i Hopen Kirke 20. september

